

VALSTS AĢENTŪRA

LATVIJAS INFЕКТОЛОĢIJAS CENTRSLinezera iela 3, Rīga, LV-1006, Latvija. Tālr. 67014500. Fakss 67014568
Reģ. nr. 90001830776. E-pasts: lic@lic.gov.lv
www.lic.gov.lv**EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS**

Nr.46(1217)

2011.gada 7.decembrī

**Pārskats par akūtu augšējo elpceļu infekciju (AAEI) un gripas*
izplatību 2011. gada 48.nedēļā Latvijā**

2011.gada 48.nedēļā monitoringa ambulatorajās iestādēs (59 ģimenes ārstu prakses) pacienti ar aizdomām par gripu nav vērsušies. Arī monitoringa stacionārās iestādes (11 slimnīcas) nav ziņojušas par hospitalizētiem pacientiem ar aizdomām par gripu.

Vidējā saslimstība ar AAEI 48.nedēļā bija 1278 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (47.nedēļā – 1257 uz 100 000 iedzīvotājiem).

**Pacientu vēršanās pēc palīdzības ar AAEI, gripu un pneimoniju
vidēji uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā**

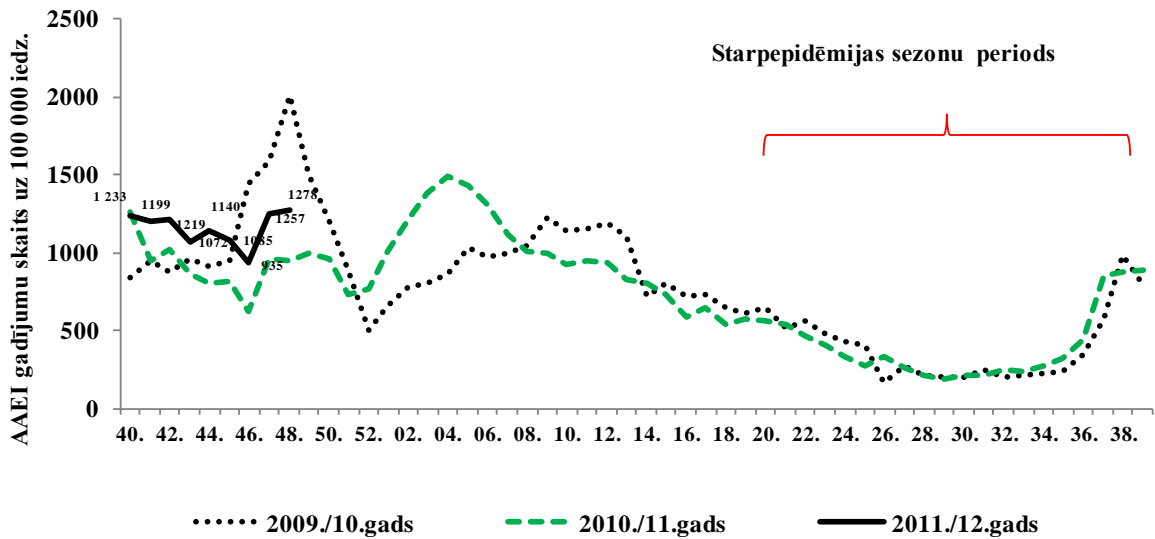
	Vecuma grupas	44.	45.	46.	47.	48.	Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	1140,3	1085,5	935,4	1256,8	1277,6	1,7
	0-4	6223,5	5064,9	4996,6	6517,2	6388,1	-2,0
	5-14	3321,7	2883,0	2726,8	3749,1	4232,3	12,9
	15-64	549,5	610,9	464,7	643,0	623,8	-3,0
	65>	200,7	290,6	208,1	239,7	174,9	-27,0
Gripa*	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	33,9	23,1	21,9	27,4	29,3	6,9
	0-4	47,1	63,3	67,5	80,7	64,5	-20,0
	5-14	95,9	79,1	84,6	71,6	62,6	-12,5
	15-64	24,5	13,9	11,5	20,6	27,4	33,3
	65>	26,8	6,9	13,9	6,5	0,0	-100,0

*klīniski gripas gadījumi monitoringa iestādēs

Salīdzinājumā ar 47.nedēļu, ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits ar AAEI nedaudz pieaudzis - vidēji par 1,7%. Ar pneimoniju ambulatorajās iestādēs vērsušos pacientu skaits pieaudzis vidēji par 6,9%.

Saslimstības līmenis vai vēršanās pēc medicīniskas palīdzības tiek aprēķināta pamatojoties uz pacientu skaitu nedēļās laikā, kas pirmo reizi vērsušies pēc medicīniskās palīdzības pie ģimenes ārsta ar akūto respiratoro infekciju.

Saslimstība ar AAEI 2011.gada 40.-48.nedēļā

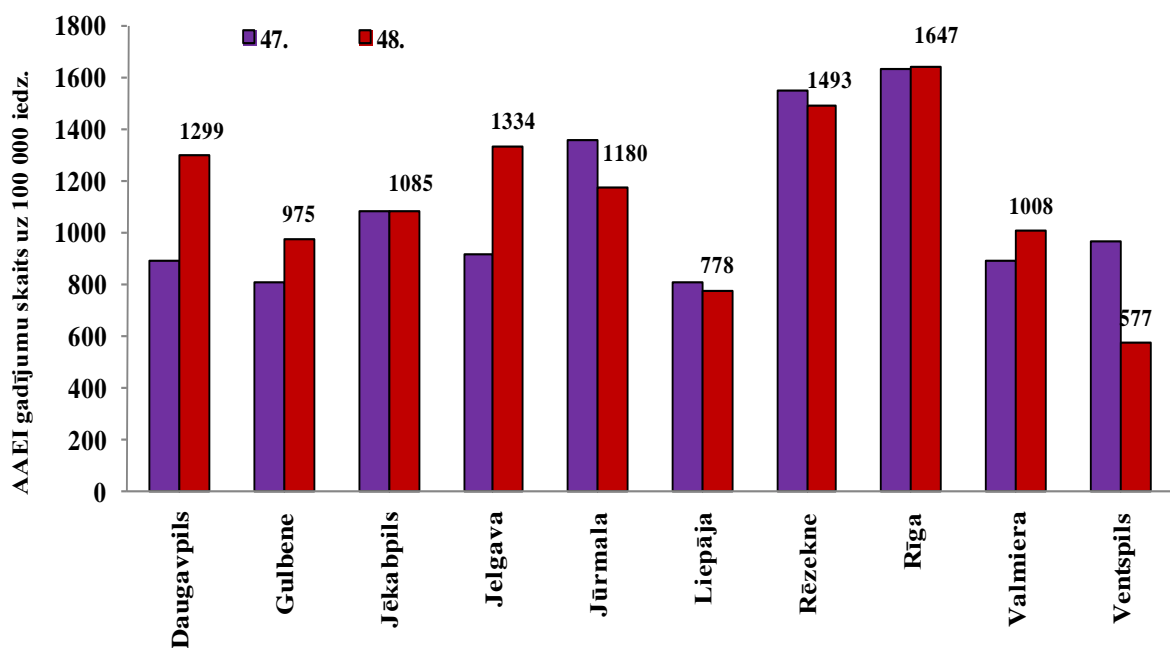

Vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām ambulatorajās iestādēs ir nedaudz augstāka par pagājušā gada rādītājiem šajā laika periodā.

AAEI atsevišķās monitoringa teritorijās

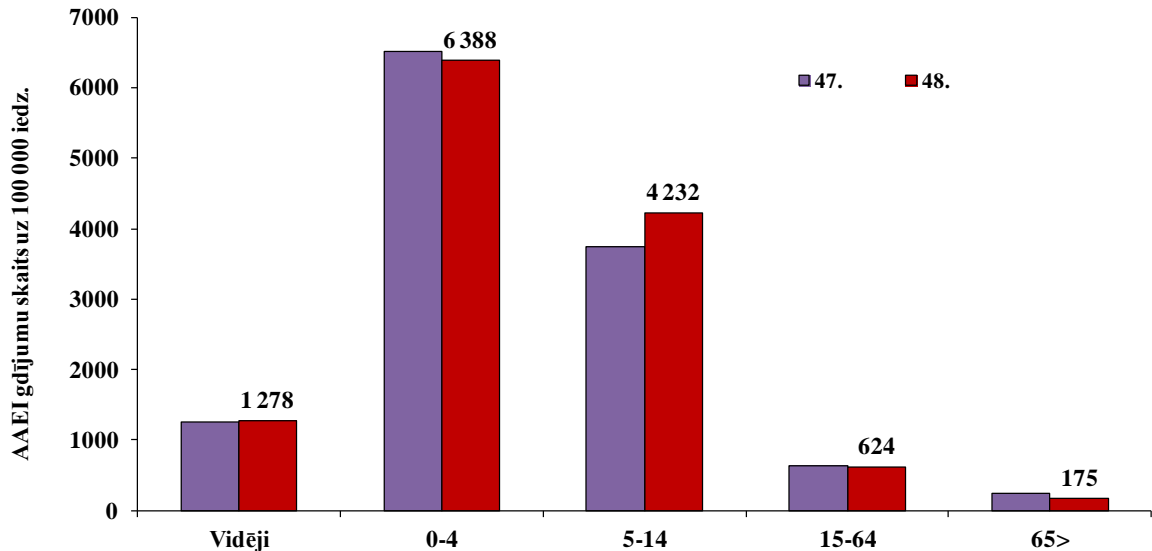
Ar AAEI ambulatorajās iestādēs vēršušos pacientu skaits pieauga piecās pilsētās - Daugavpilī, Gulbenē, Jelgavā, Valmierā un Rīgā. Pārējās piecās pilsētās – samazinājās vai palika nemainīga.

Visaugstākā saslimstība 48.nedēļā (gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju) tika novērota Rīgā (1647), Rēzeknē (1493), Jelgavā (1334) un Daugavpilī (1299).

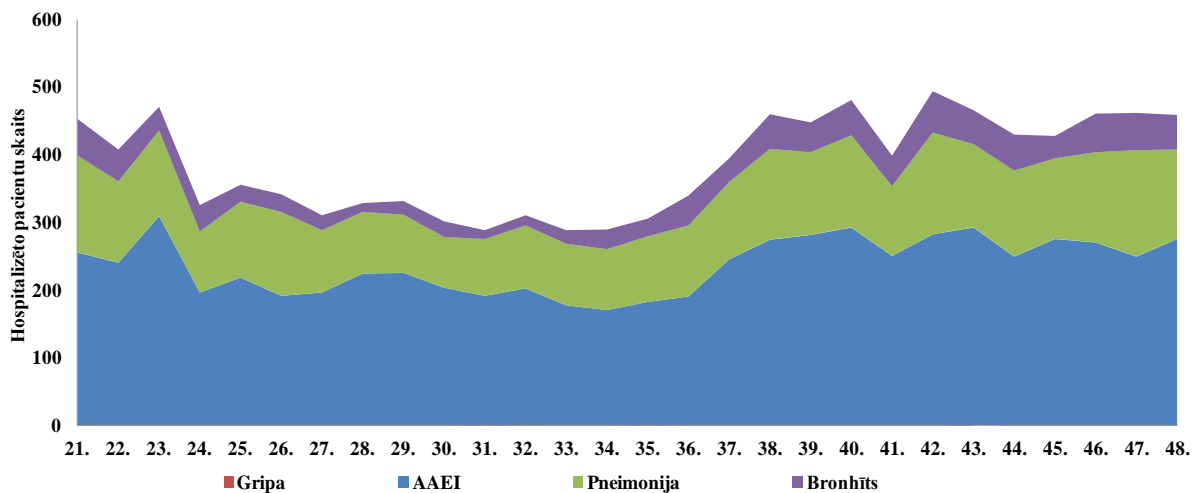

AAEI atsevišķās vecuma grupās

Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, vecuma grupā 5-14 gadi saslimstība ir pieaugusi par 13%. Visaugstākā saslimstība tika novērota vecuma grupā 0-4 gadi (6388 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem), kas ir 5 reizes augstāka par vidējo saslimstību. Šajā vecuma grupā saslimstība nedaudz samazinājās - par 13%. Arī vecuma grupās 15-64 gadi un 65> gadi saslimstība samazinājās.

Hospitalizētie pacienti ar AAEI, gripu, bronhītu un pneimoniju (NMPD dati no 21. līdz 48.nedēļai)

Saskaņā ar NMPD sniegtajiem datiem pagājušajā 48.nedēļā hospitalizēti divi pacienti ar aizdomām par gripu: 1 - vecuma grupā 5-14 gadi un 1- vecuma grupā 15-64 gadi. Kopā 43.-48.nedēļā dažādās ārstniecības iestādēs hospitalizēti 6 pacienti ar diagnozi „Gripa”.

Kopējais hospitalizēto pacientu skaits ar elpceļu infekcijām 48.nedēļā, salīdzinājumā ar 47.nedēļu, nav mainījies. Tomēr pacientu skaits ar AAEI pieaudzis vidēji par 10%. Ar bronhītu un pneimoniju hospitalizēto pacientu skaits samazinājies attiecīgi par 7% un par 16%.

No kopējā hospitalizēto pacientu skaita (461) pacienti vecumā līdz 4 gadiem bija 48% (219), vecumā no 5 līdz 14 gadiem – 15% (70), vecuma grupā 15-64 gadi – 22% (101) un vecumā no 65 gadiem– 15% (69).

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība

Vispārējās izglītības iestāžu apmeklētība, salīdzinājumā ar 47.nedēļu, būtiski nav mainījusies – skolas apmeklēja vidēji 92,1% skolēnu. Līdzīgi kā iepriekšējā nedēļā, nedaudz mazāk skolēnu apmeklēja izglītības iestādes Jēkabpilī (88,9%), Gulbenē (89,8%) un arī Liepājā (90,1%).

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
43.	Brīvlaiks										
44.	92,5	92,6	85,2	94,3	93,4	90,9	97,1	93,5	94,9	94,8	93,4
45.	91,8	90,1	86,3	93,1	91,6	93,5	97,6	93,7	97,8	93,9	93,3
46.	92,5	91,7	88,4	92,5	89,9	92,2	96,9	91,4	98,4	94,0	92,7
47.	92,0	89,8	88,2	92,7	93,1	88,1	96,5	91,1	91,9	93,5	91,8
48.	91,7	89,8	88,9	91,7	93,0	90,1	95,3	91,8	96,9	92,7	92,1
Salīdzinājumā ar 47.nedēļu	-0,3	0,0	0,7	-1,0	-0,1	2,0	-1,2	0,6	5,0	-0,8	0,3

Pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība

Pirmsskolas izglītības iestādes 2011.gada 48.nedēļā apmeklēja vidēji 70,9% reģistrēto bērnu.

Zemākā pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklētība bija Rīgā (65,8%), Jūrmalā (70,6%), un Ventspilī (70,4%). Salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, vairāk samazinājusies apmeklētība Ventspilī - par 4,7% mazāk bērnu nekā iepriekšējā nedēļā.

Monitoringa pilsētas /nedēļas	Daugavpils	Gulbene	Jēkabpils	Jelgava	Jūrmala	Liepāja	Rēzekne	Rīga	Valmiera	Ventspils	Vidēji
43.	68,0	65,4	62,7	65,2	69,4	75,3	69,4	61,5	56,9	65,0	65,2
44.	69,5	79,7	86,3	80,9	70,6	82,7	81,2	69,1	73,3	72,7	72,8
45.	70,6	79,3	75,7	80,1	71,6	83,3	79,6	66,8	75,2	76,3	72,8
46.	69,1	76,4	70,0	78,5	73,5	79,5	54,9	58,4	71,8	70,8	67,1
47.	72,8	71,7	64,6	78,9	61,8	84,3	74,1	64,9	77,2	75,1	71,3
48.	72,1	71,7	74,9	81,6	70,6	85,7	71,4	65,8	73,8	70,4	70,9
Salīdzinājumā ar 47.nedēļu	-0,6	0,0	10,3	2,7	8,9	1,4	-2,7	0,9	-3,5	-4,7	-0,3

Respiratoro vīrusu cirkulācija

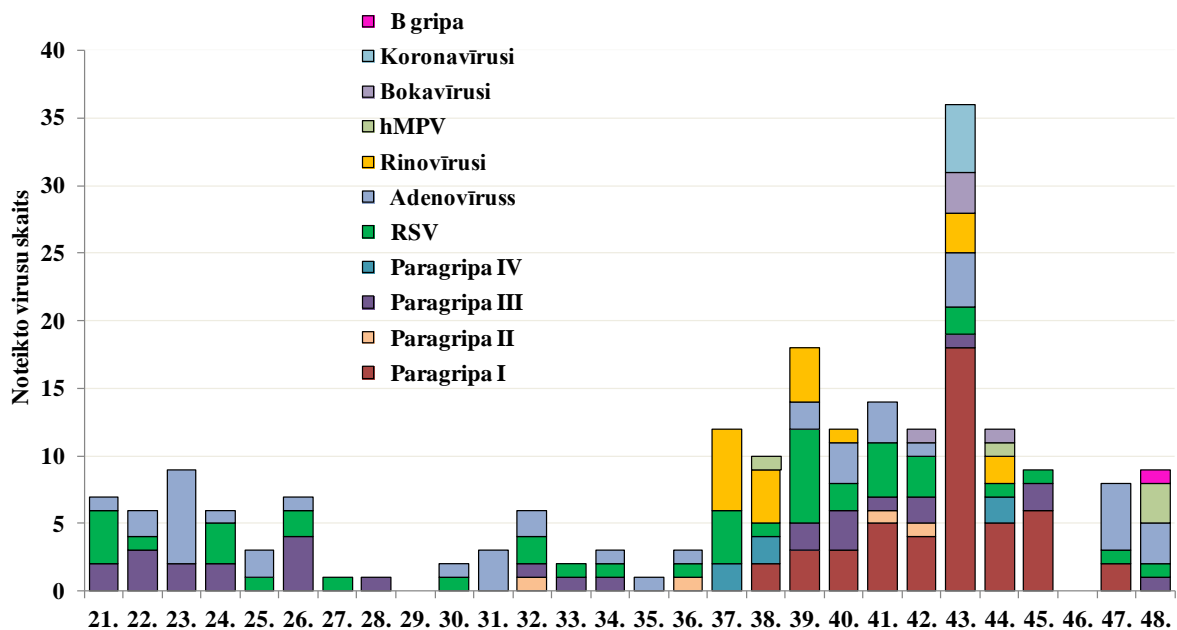
2011.gada 48.nedēļā ar polimerāzes ķēdes reakcijas metodi, lai noteiktu respiratoro vīrusu RNS, izmeklēti 134 personu klīniskie paraugi. Noteikts viens *B tipa* gripas vīruss, kurš pieder *B/Victoria/02/87* līnijai (iekļauts vakcīnas sastāvā). Kā iepriekš tika ziņots, saslimušais tika hospitalizēts ar diagnozi „Akūts bronhīts”. Pacients saslimis piektajā dienā pēc atgriešanās no ceļojuma, līdz ar to inficēšanās visticamāk varēja notikt Latvijā, tomēr nevar izslēgt inficēšanās iespēju arī ceļojuma laikā.

Ar imūnfluorescences metodi pārbaudīti 133 klīniskie paraugi, no tiem 8 paraugos noteikti respiratoro vīrusu antigēni (Ag): paragripa III tipa – 1, respiratori sincitiālais vīruss – 1, cilvēka metapneimovīrusi - 3 un adenovīrusi noteikti 5 paraugos.

Virusoloģijas laboratorijā ar ekspresmetodi noteikto vīrusu skaits

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripa no izmeklēto paraugu skaita (%)	t.sk. gripa no pozitīvo paraugu skaita (%)
40.	95			3		3		2	3	1				12	12,6	0,0	0
41.	133			5	1	1		4	3					14	10,5	0,0	0
42.	102			4	1	2		3	1			1		12	11,8	0,0	0
43.	121			18		1		2	4	3		3	5	36	29,8	0,0	0
44.	108			5			2	1	0	2	1	1	0	12	11,1	0,0	0
45.	104			6		2		1						9	8,7	0,0	0
46.	101													0	0,0	0,0	
47.	133			2				1	5					8	6,0	0,0	0
48.	134		1			1		1	3		3			9	6,7	0,7	11,1
Kopā no 40. līdz 48.nedēļai	1031	0	1	43	2	10	2	15	19	6	4	5	5	112	10,9	0,1	0,9

Noteikto respiratoro vīrusu skaits pa nedēļām

Secinājumi

2011.gada 48.nedēļā vēršanās pēc palīdzības ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām monitoringa ambulatorajās iestādēs, salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu, nedaudz pieaugusi - par 1,7%. Visaugstākā saslimstība ar AAEI reģistrēta Rīgā, Rēzeknē, Jelgavā un Daugavpilī. Visvairāk ar AAEI slimo bērni vecuma grupā 0-4 gadi. Pēdējā nedēļā saslimstība ar AAEI pieaugusi vecuma grupā 5-14 gadi.

LIC laboratorijā 48.nedēļā noteikts pirmais šajā sezonā gripas vīrusus – *B tipa* gripas vīrusus. Kopš sezonas sākuma Latvijā no respiratoriem vīrusiem biežāk noteikti paragripas I tipa vīrusi – 39% (43/111) no kopējā pozitīvo paraugu skaita.

NMPD dati liecina, ka 48.nedēļā hospitalizēti divi pacienti ar aizdomām par saslimšanu ar gripu.

Situācija PVO Eiropas reģiona valstīs 47.nedēļā (informācija no EuroFlu)
http://www.euroflu.org/cgi-files/bulletin_v2.cgi

Par saslimstību ar gripu un akūtām elpceļu infekcijām 47.nedēļā informāciju sniegušas 46 no 53 PVO Eiropas reģiona valstīm. PVO Eiropas reģiona valstīs gripas aktivitāte joprojām ir zema. Iepriekšējās nedēļās tika reģistrēti sporādiskie gripas gadījumi (*A/H3N2*, *B tipa* un arī *A/H1pdm*). Visaugstākā saslimstība ar AAEI ir bērniem vecumā no 0 līdz 4 gadiem. Par sporādisku gripas izplatību ziņoja tikai 9 valstis – Azerbaidžāna, Čehijas Republika, Īrija, Francija, Norvēģija, Krievijas Federācija, Spānija, Šveice un Zviedrija; par lokālu gripas izplatību 47.nedēļā ziņoja Nīderlande.

Virusoloģijas dati. 2011.gada 47.nedēļā uzraudzības tīkla ietvaros izmeklēti 834 paraugi, no tiem 7 (0,8%) paraugos tika atklāti gripas vīrusi – 5 A tipa gripas (*A/H3*) un 2 B tipa gripas vīrusi. Ārpus uzraudzības tīkla (hospitalizēto pacientu vidū) noteikti 37 gripas vīrusi - 30 A tipa (no tiem tipēti 21 - 1 *A/H1pdm09* un 20 *A/H3*) un 7 B tipa gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma (no 40. līdz 47.nedēļai) noteikti 219 gripas vīrusi: 160 (73%) bija A tipa gripas vīrusi un 59 (27%) bija B tipa gripas vīrusi. No A gripas vīrusiem tipēti 110, t.sk. atklāti: 25 (23%) - *A/H1pdm09* un 85 (77%) kā *A/H3*.)

Kopš 40.nedēļas antigēnais raksturojums tika noteikt 5 gripas vīrusiem:

- 2 *A(H1)pdm09 A/California/7/2009 (H1N1)*-līdzīgs*;
- 1 *A(H3) A/Perth/16/2009 (H3N2)*-līdzīgs*;
- 1 *B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88)* līdzīgs
- 1 *B/Brisbane/60/2008-like (B/Victoria/2/87)* līdzīgs*.

*** iekļauti vakcīnas sastāvā 2011.-2012.gada sezonai**

Pozitīvo paraugu īpatsvars no izmeklēto paraugu skaita uz gripas vīrusiem joprojām ir zems (0,8%). Pēdējā laikā nedaudz pieaug respiratori sincitiālā vīrusa īpatsvars.

PVO par gripas izplatību pasaulē

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/index.html;

- Ziemeļu puslodes mērenā klimata reģionos gripas aktivitāte joprojām ir zemā līmenī, ziņots par sporādisku gripas aktivitāti Kanādā un dažās Eiropas valstīs.
- Tropu zonā tikai dažas valstis tika ziņojušas par nozīmīgu gripas aktivitāti:
 - Amerikā - Nikaragva, Kostarika un Brazīlija;
 - Centrālāfrikā – Kamerūna;
 - Dienvidaustrumāzijā - Kambodža un Laosas TDR.
- Dienvidu puslodē gripas aktivitāte ir atgriezies starpsezonas līmeni, tikai Austrālijā saglabājas A (*H3N2*) gripas vīrusa mērena izplatība.
- Amerikas Savienotajās Valstīs tika atklāta jauna cūkas gripas A (*H3N2*) vīrusa pārnese no cilvēka uz cilvēku, tomēr par plašāku izplatīšanos līdz šim netika ziņots.

Materiālu sagatavoja: V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” Epidemioloģiskās drošības un sabiedrības veselības departamenta Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe R.Nikiforova; 2011.-2012.gada AAEI un gripas monitoringa 2011.gada 48.nedēļā datus sniedza:

- 59 primārās veselības aprūpes ārsti (reģistrēto pacientu skaits 105 748 – 4,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita)
- 11 stacionārās ārstniecības iestādes
- 40 skolas
- 40 pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti LIC laboratorijas Viroloģijas nodaļas dati un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “LIC” Interneta mājas lapā: www.lic.gov.lv.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz v/a “Latvijas Infektoloģijas centrs” “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.